

عنوان مقاله:

تأثیرات متقابل ژنتیک و محیط بر بروز صفات و ویژگی های اخلاقی مرتبط با امور خیر از منظر علم و دین

محل انتشار:

اولین همایش ملی خیر ماندگار (مطالعه و ارزیابی امور خیر در ایران) (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

سیدمجتبی خیام نکویی - دانشیار بیوتکنولوژی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

یدالله دالوند - کارشناسی ارشد ژنتیک، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

صفورا جباری - دکتری بیوشیمی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

وراثت پذیری ویژگی های اخلاقی و روحی در انسان، از جوانب مختلف در اسلام و علم ژنتیک مورد توجه قرار گرفته است. اخیرا در حوزه علوم اجتماعی و روانشناسی و فلسفه، نقش ژن ها در شکل گیری شخصیت، ماهیت روان انسان و همچنین فعالیت مغز به عنوان یگانه مرکز پردازش کلیه اطلاعات فعالیت های انسان، مورد نقد و بررسی قرار گرفته است. اما آنچه از منظر اسلام در وراثت صفات اخلاقی بویژه مشارکت در امور خیر و بطور کلی خیر اندیشی مطرح شده است، بسیار جامع تر بوده به طوریکه قرآن تصریح می کند که انسان از نطفه های مرکب و مخلوط آفریده شده است و کلمه علق را معرف عامل وراثت (ژن) می داند و در آیه 48 سوره بقره فاستبقوا الخیرات به صراحت به بیان انجام امور خیر اشاره شده است. همچنین در حدیث قدسی بیان شده است کثیر نفعهم اینان نفع رسانی شان به مردم زیاد است، اهل خیر به طور مداوم برای مردم تلاش می کنند و کمتر خودشان را مد نظر قرار می دهند (بحار الانوار: 6/24/77). نکته ی مهم دیگری که از منظر اسلام مهم شمرده شده است، وراثت و سوق دادن عوامل موثر بر بروز این صفات اخلاقی نیکو در جامعه می باشد، که این می تواند موجب گسترش و بروز ژن های مرتبط با صفات و ویژگی های اخلاقی در انسان از جمله صفت خیری و توجه به هم نوع خود گردد. از سوی دیگر نتایج جدیدترین مطالعات نشان داده است که انسان ها دارای ژن هایی می باشند که با صفات مهربانی و کمک کردن به دیگران و بطور کلی خیر بودن در ارتباط است. از مهمترین این ژن ها، ژن های بیان کننده گیرنده های هورمون اکسی توسین می باشد که بیان بالای این ژن ها با خیر بودن انسان ها ارتباط مستقیم دارد (مطالعه ی که در دانشگاه اورگون انجام شده است). همچنین مطالعات نشان داده است، انسان هایی که دارای رفتارهای خیرانه می باشند، بدلیل اینکه از سطح بالایی از بیان ژن های مرتبط با فضایل اخلاقی برخوردار می باشند، انسان هایی هستند که نسبت به افراد عادی جامعه به مراتب دارای سطح بالاتری از سلامت جسم و روح، زندگی شادتر، داشتن روحیه همکاری و همچنین روابط اجتماعی پسندیده تر می باشند. که البته این نتایج از تأثیرات متقابل عوامل ژنتیک و محیط بر بروز صفات و ویژگی های اخلاقی مرتبط با امور خیر پدیدار می شوند. امروزه دیگر نتایج علمی نیز نشان داده است که عموما انسان های با فطرت پاک عمیقا دارای رفتارهای خیرخواهانه و کمک به هم نوعان خود می باشند. در این مقاله با توجه به اهمیت رشد صفات فاضله انسانی بخصوص صفت خیری در زندگی انسان ها، که یکی از مصادیق آن است، تحلیلی بر تأثیرات متقابل عامل ژنتیک و محیط، در بروز ویژگی یا صفت خیر بودن فرد از دیدگاه قرآن، اسلام و علم نوین خواهیم داشت. به طوری که تحقیقات نشان داده است بخشیدن و اهدا کردن نه تنها برای فرد گیرنده، احساس خوب و مثبتی را به دنبال می آورد همچنین موجب ارتقاء سلامت روح و جسم آرامش فرد دهنده می شود. بنابراین براساس آیات قرآن و نتایج جدیدترین تحقیقات علمی، یک جامعه اسلامی و سالم زمانی پدیدار می شود که در آن جامعه انسان ها بتوانند صفات خوب که یکی از مهمترین آن ها صفت خیری ...

کلمات کلیدی:

وراثت، قرآن، حدیث، اسلام، علم ژنتیک، صفات اخلاقی، امور خیر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/624246>

